

Službeni list

Europske unije

C 184

Hrvatsko izdanje

Informacije i objave

Godište 60.
9. lipnja 2017.

Sadržaj

III *Pripremni akti*

VIJEĆE

2017/C 184/01	Stajalište Vijeća (EU) br. 4/2017 u prvom čitanju s ciljem donošenja Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima Usvojeno od strane Vijeća 25. travnja 2017.	1
2017/C 184/02	Obrazloženje Vijeća: Stajalište Vijeća (EU) br. 4/2017 u prvom čitanju s ciljem donošenja Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima	14

HR

III

(Pripremni akti)

VIJEĆE

STAJALIŠTE VIJEĆA (EU) BR. 4/2017 U PRVOM ČITANJU

s ciljem donošenja Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju prijevара počinjenih protiv finansijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima

Usvojeno od strane Vijeća 25. travnja 2017.

(2017/C 184/01)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 83. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽¹⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Zaštita finansijskih interesa Unije ne odnosi se samo na upravljanje odobrenim proračunskim sredstvima nego se njome obuhvaćaju i sve mjere koje negativno utječu ili od kojih prijete opasnost da će negativno utjecati na njezinu imovinu i imovinu država članica, u mjeri u kojoj su te mjere relevantne za politike Unije.
- (2) Konvencijom sastavljenom na temelju članka K.3 Ugovora o Europskoj uniji o zaštiti finansijskih interesa Europskih zajednica od 26. srpnja 1995. ⁽³⁾, uključujući njezine protokole od 27. rujna 1996. ⁽⁴⁾, 29. studenoga 1996. ⁽⁵⁾ i 19. lipnja 1997. ⁽⁶⁾ („Konvencija”) utvrđuju se minimalna pravila o definiranju kaznenih djela i sankcija u području prijave koja štetno utječe na finansijske interese Unije. Države članice izradile su Konvenciju, u kojoj je napomenuto da prijave koje štetno utječu na prihode i rashode Unije u mnogim slučajevima nisu ograničene na jednu zemlju i često su počinjene od strane organiziranih kriminalnih mreža. Na toj je osnovi u Konvenciji već prepoznato da zaštita finansijskih interesa Unije iziskuje kazneni progon prijavnog postupanja kojim se nanosi šteta tim interesima. Usporedo je donesena Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 ⁽⁷⁾. Tom uredbom utvrđuju se opća pravila homogenih provjera te upravnih mjera i sankcija za nepravilnosti u odnosu na pravo Unije dok se istodobno upućuje na sektorska pravila u tom području, prijeverna djelovanja kako su utvrđena Konvencijom te primjenu kaznenog prava i postupka država članica.

⁽¹⁾ SL C 391, 18.12.2012., str. 134.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 16. travnja 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 25. travnja 2017. Stajalište Europskog parlamenta od ... (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽³⁾ SL C 316, 27.11.1995., str. 48.

⁽⁴⁾ SL C 313, 23.10.1996., str. 1.

⁽⁵⁾ SL C 151, 20.5.1997., str. 1.

⁽⁶⁾ SL C 221, 19.7.1997., str. 11.

⁽⁷⁾ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti finansijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

- (3) Politika Unije u području zaštite financijskih interesa Unije već je bila predmetom mjera usklađivanja poput Uredbe (EZ, Euratom) br. 2988/95. Kako bi se osigurala provedba politike Unije u tom području bitno je da se nastavi s usklađivanjem kaznenog prava država članica dopunjavanjem zaštite financijskih interesa Unije u okviru upravnog i građanskog prava za najteže vrste postupanja povezanog s prijevarama u tom području, uz izbjegavanje nedosljednosti u svakom od tih područja prava i među njima.
- (4) Zaštita financijskih interesa Unije iziskuje zajedničku definiciju prijevare koja je obuhvaćena područjem primjene ove Direktive i koja bi trebala pokrivati prijevorno postupanje u odnosu na prihode, rashode i imovinu na teret općeg proračuna Europske unije („proračun Unije“), uključujući financijske operacije poput aktivnosti zaduživanja i pozajmljivanja. Pojam teških kaznenih djela protiv zajedničkog sustava poreza na dodanu vrijednost („PDV“) („zajednički sustav PDV-a“) kako je utvrđen u Direktivi Vijeća 2006/112/EZ ⁽¹⁾ odnosi se na najteže oblike prijevare povezane s PDV-om, posebno kružnu prijavu, prijavu s nepostojećim trgovcem povezanu s PDV-om i prijavu povezanu s PDV-om počinjenu u okviru zločinačke organizacije, koji predstavljaju ozbiljnu prijetnju zajedničkom sustavu PDV-a te stoga proračunu Unije. Kaznena djela protiv zajedničkog sustava PDV-a trebala bi se smatrati teškima kada su povezana s državnim područjem dviju ili više država članica, kada su rezultat sustava prijevare pri čemu su ta kaznena djela počinjena na strukturirani način s ciljem neopravdanog iskorištavanja zajedničkog sustava PDV-a te kada ukupna šteta koju su ta kaznena djela prouzrokovala iznosi najmanje 10 000 000 EUR. Pojam ukupne štete odnosi se na procijenjenu štetu koja proizlazi iz cjelokupnog sustava prijevare, nanosenu financijskim interesima dotičnih država članica i Unije, isključujući kamate i sankcije. Ovom Direktivom želi se doprinijeti naporima u suzbijanju tih pojava kriminaliteta.
- (5) Kada Komisija izvršava proračun Unije na temelju podijeljenog ili neizravnog upravljanja, može delegirati zadaće izvršenja proračuna državama članicama ili ih povjeriti tijelima, uredima ili agencijama uspostavljenima u skladu s Ugovorima ili drugim subjektima ili osobama. U slučaju takva podijeljenog ili neizravnog upravljanja financijski interesi Unije trebali bi imati istu razinu zaštite kao što je imaju u okviru izravnog upravljanja od strane Komisije.
- (6) Za potrebe ove Direktive rashodi u vezi s javnom nabavom svi su rashodi u vezi s ugovorima o javnoj nabavi utvrđenima u članku 101. stavku 1. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.
- (7) Zakonodavstvo Unije o pranju novca u cijelosti je primjenjivo na pranje novca koje uključuje imovinu stečenu kaznenim djelima obuhvaćenima ovom Direktivom. Upućivanjem na to zakonodavstvo trebalo bi se osigurati da se režim sankcioniranja uveden ovom Direktivom primjenjuje na sve teške oblike kaznenih djela protiv financijskih interesa Unije.
- (8) Korupcija je osobito ozbiljna prijetnja financijskim interesima Unije i u velikom broju slučajeva može biti povezana i s prijevnim postupanjem. Budući da je svaki javni službenik obvezan nepristrano prosuditi ili primijeniti diskrecijsko pravo, podmićivanje s ciljem utjecaja na njegovu prosudbu ili primjenu diskrecijskog prava te primanje takva mita trebali bi biti obuhvaćeni definicijom korupcije bez obzira na zakone ili druge propise primjenjive u zemlji pojedinog službenika ili na dotičnu međunarodnu organizaciju.
- (9) Na financijske interese Unije može se negativno utjecati određenim vrstama postupanja javnog službenika kojemu je povjereno upravljanje sredstvima ili imovinom, bez obzira na to je li za njih odgovoran ili ima nadzornu funkciju, pri čemu je cilj tih vrsta postupanja pronevjeriti sredstva ili imovinu u suprotnosti s predviđenom namjenom te pri čemu se nanosi šteta financijskim interesima Unije. Stoga je potrebno detaljno utvrditi opis kaznenih djela kojim će takvo postupanje biti obuhvaćeno.
- (10) Što se tiče kaznenih djela primanja mita i pronevjere, potrebno je uključiti definiciju javnih službenika koja će obuhvatiti sve relevantne službenike, bez obzira na to obnašaju li oni formalnu dužnost u Uniji, državama članicama ili trećim zemljama. Privatne osobe sve se više uključuju u upravljanje sredstvima Unije. Kako bi se sredstva Unije na odgovarajući način zaštitila od korupcije i pronevjere, definicija „javnog službenika“ stoga treba obuhvaćati osobe koje ne obnašaju formalnu dužnost, ali im je bez obzira na to na sličan način povjerena javna funkcija u vezi sa sredstvima Unije i one je obavljaju, poput ugovaratelja uključenih u upravljanje takvim sredstvima.

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.).

- (11) U odnosu na kaznena djela predviđena u ovoj Direktivi, pojam namjere mora se primjenjivati na sve elemente od kojih se sastoji ta kaznena djela. Namjerni karakter određene radnje ili propuštanja može se zaključiti iz objektivnih, činjeničnih okolnosti. Kaznena djela kod kojih se ne zahtijeva namjera nisu obuhvaćena ovom Direktivom.
- (12) Ovom Direktivom ne obvezuju se države članice da predvide sankcije kazne zatvora za počinjenje kaznenih djela koja nisu teška, u slučajevima kada se nacionalnim pravom pretpostavlja postojanje namjere.
- (13) Neka kaznena djela protiv financijskih interesa Unije u praksi su često blisko povezana s kaznenim djelima obuhvaćenima člankom 83. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i zakonodavnim aktima Unije koje se temelji na toj odredbi. Stoga bi u tekstu ove Direktive trebalo osigurati koherentnost između takvih zakonodavnih akata i ove Direktive.
- (14) U mjeri u kojoj se financijskim interesima Unije može nanijeti šteta ili ih se može ugroziti postupanjem pravnih osoba, one bi trebale biti odgovorne za kaznena djela, kako su definirana u ovoj Direktivi, koja su počinjena u njihovo ime.
- (15) Radi osiguranja jednakovrijedne zaštite financijskih interesa Unije u cijeloj Uniji putem mjera koje bi trebale imati učinak odvracanja države članice trebale bi predvidjeti određene vrste i razine sankcija u slučaju počinjenja kaznenih djela definiranih u ovoj Direktivi. Razine sankcija ne bi smjele prelaziti ono što je proporcionalno za kaznena djela.
- (16) Budući da su ovom Direktivom predviđena minimalna pravila, države članice slobodne su donijeti ili zadržati stroža pravila za kaznena djela kojima se štetno utječe na financijske interese Unije.
- (17) Ovom Direktivom ne utječe se na pravilnu i djelotvornu primjenu disciplinskih mjera ili sankcija osim onih koje su kaznenopravne naravi. Sankcije koje se ne mogu izjednačiti s kaznenopravnim sankcijama, koje su izrečene istoj osobi za isto postupanje, mogu se uzeti u obzir pri izricanju kazne toj osobi za kazneno djelo definirano u ovoj Direktivi. Za druge bi sankcije trebalo u potpunosti poštovati načelo zabrane dvostrukog suđenja ili kažnjavanja u kaznenom postupku za isto kazneno djelo (*ne bis in idem*). Ovom se Direktivom ne kriminalizira ponašanje koje ne podliježe i disciplinskim sankcijama ili drugim mjerama koje se odnose na kršenje službenih dužnosti, u slučajevima u kojima se takve disciplinske sankcije ili druge mjere mogu primjenjivati na dotične osobe.
- (18) Sankcijama u pogledu fizičkih osoba trebala bi se u određenim slučajevima predvidjeti najviša sankcija od najmanje četiri godine kazne zatvora. Takvi bi slučajevi trebali obuhvaćati barem one u kojima je uzrokovana znatna šteta ili je stečena znatna korist, pri čemu bi trebalo smatrati da su šteta ili korist znatni kada je riječ o iznosima većima od 100 000 EUR. Ako pravom države članice nije predviđen izričit prag za znatnu štetu ili korist kao temelj za najvišu sankciju, država članica trebala bi osigurati da njezini sudovi prilikom određivanja sankcija za prijevaru i druga kaznena djela koja štetno utječu na financijske interese Unije uzmu u obzir iznos štete ili koristi. Ovom Direktivom se ne sprječava države članice da predvide druge elemente koji bi ukazivali na teško kazneno djelo, primjerice kada su šteta ili korist potencijalne, ali vrlo znatne. Međutim, kod kaznenih djela protiv zajedničkog sustava PDV-a, prag od kojeg bi se šteta ili korist trebali smatrati znatnima iznosi, u skladu s ovom Direktivom, 10 000 000 EUR. Uvođenje najnižih razina najviših kazni zatvora potrebno je radi osiguravanja jednakovrijedne zaštite financijskih interesa Unije u cijeloj Uniji. Cilj je da sankcije imaju snažan učinak odvracanja na potencijalne počinitelje, s učinkom u cijeloj Uniji.
- (19) Države članice trebale bi osigurati da se činjenica da je kazneno djelo počinjeno u okviru zločinačke organizacije, kako je definirana u Okvirnoj odluci Vijeća 2008/841/PUP⁽¹⁾, smatra otegotnom okolnosti u skladu s primjenjivim pravilima uspostavljenima u okviru njihovih pravnih sustava. Trebale bi osigurati da je sucima otegotna okolnost na raspolaganju za ocjenjivanje prilikom izricanja kazne počiniteljima, iako suci nisu obvezni uzeti tu otegotnu okolnost u obzir prilikom izricanja kazne. Države članice nisu obvezne predvidjeti otegotnu okolnost kada su u nacionalnom pravu kaznena djela, kako su definirana u Okvirnoj odluci 2008/841/PUP, kažnjiva kao zasebna kaznena djela te to može dovesti do strožih sankcija.
- (20) Posebno uzimajući u obzir mobilnost počinitelja i prihoda od nezakonitih aktivnosti na štetu financijskih interesa Unije, kao i složenost prekograničnih istraga koje su posljedica toga, svaka država članica trebala bi uspostaviti svoju sudbenost kako bi mogla suzbijati takve aktivnosti. Svaka država članica time bi trebala osigurati da njezina sudbenost obuhvaća i kaznena djela počinjena upotrebom informacijske i komunikacijske tehnologije kojoj se pristupilo s njezina državnog područja.

⁽¹⁾ Okvirna odluka Vijeća 2008/841/PUP od 24. listopada 2008. o borbi protiv organiziranog kriminala (SL L 300, 11.11.2008., str. 42.).

- (21) S obzirom na mogućnost višestrukih sudbenosti za prekogranična kaznena djela obuhvaćena područjem primjene ove Direktive, države članice trebale bi osigurati da se načelo *ne bis in idem* u potpunosti poštuje prilikom primjene nacionalnog prava kojim se prenosi ova Direktiva.
- (22) Države članice trebale bi utvrditi pravila u vezi s rokovima zastare koja su potrebna kako bi im se omogućilo suzbijanje nezakonitih aktivnosti na štetu financijskih interesa Unije. U slučaju kaznenih djela kažnjivih najvišom sankcijom od najmanje četiri godine kazne zatvora, rok zastare trebao bi biti najmanje pet godina od počinjenja kaznenog djela. Time se ne bi smjelo dovoditi u pitanje države članice koje ne određuju rokove zastare za istragu, kazneni progon i izvršenje.
- (23) Ne dovodeći u pitanje pravila o prekograničnoj suradnji i uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima te druga pravila predviđena pravom Unije, posebno Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, potrebno je predvidjeti odgovarajuće odredbe za suradnju kako bi se osiguralo djelotvorno djelovanje protiv kaznenih djela definiranih u ovoj Direktivi koja štetno utječu na financijske interese Unije, uključujući razmjenu informacija između država članica i Komisije, kao i tehničku i operativnu pomoć koju Komisija pruža nadležnim nacionalnim tijelima u mjeri u kojoj im je to potrebno radi lakše koordinacije njihovih istraga. Takva pomoć ne bi trebala obuhvaćati sudjelovanje Komisije u istražnim postupcima ili postupcima progona pojedinačnih kaznenih predmeta koje provode nacionalna tijela. Revizorski sud i revizori odgovorni za reviziju proračunâ institucija, tijela, ureda i agencija Unije trebali bi obavješćivati Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i druga nadležna tijela o svakoj činjenici koja bi mogla predstavljati kazneno djelo u skladu s ovom Direktivom, a države članice trebale bi osigurati da nacionalna revizijska tijela, u smislu članka 59. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012, čine isto, u skladu s člankom 8. Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013.
- (24) Komisija bi trebala izvješćivati Europski parlament i Vijeće o mjerama koje su države članice poduzele radi usklađivanja s ovom Direktivom. Izvješću se prema potrebi mogu priložiti prijedlozi kojima se u obzir uzima mogući razvoj događaja, posebno u odnosu na financiranje proračuna Unije.
- (25) Konvenciju bi trebalo zamijeniti ovom Direktivom za države članice koje obvezuje ova Direktiva.
- (26) Za potrebe primjene članka 3. točke 4. podtočke (d) Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ upućivanje na ozbiljnu prijevaru koja štetno utječe na financijske interese Unije kako je definirana u članku 1. stavku 1. i članku 2. stavku 1. Konvencije trebalo bi smatrati prijevarom koja štetno utječe na financijske interese Unije kako je definirana u članku 3. i članku 7. stavku 3. ove Direktive ili, u pogledu kaznenih djela protiv zajedničkog sustava PDV-a, kako je definirana u članku 2. stavku 2. ove Direktive.
- (27) Pravilna provedba ove Direktive u državama članicama uključuje obradu osobnih podataka od strane nadležnih nacionalnih tijela te razmjenu takvih podataka među državama članicama, s jedne strane, i među nadležnim tijelima Unije, s druge strane. Obrada osobnih podataka na nacionalnoj razini među nadležnim nacionalnim tijelima trebala bi biti uređena pravnom stečevinom Unije. Razmjena osobnih podataka među državama članicama trebala bi se provoditi u skladu s Direktivom (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾. Ako institucije, tijela, uredi i agencije Unije obrađuju osobne podatke, trebala bi se primjenjivati Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ ili, ako je primjenjivo, drugi pravni akti Unije koji uređuju obradu osobnih podataka od strane tih tijela, ureda i agencija, kao i primjenjiva pravila o tajnosti sudskih istraga.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

⁽³⁾ Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.).

⁽⁴⁾ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

- (28) Planirani odvratajući učinak primjene kaznenopravnih sankcija zahtijeva poseban oprez u vezi s temeljnim pravima. Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i načela priznata posebno Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), a posebno pravo na slobodu i sigurnost, zaštita osobnih podataka, sloboda izbora zanimanja i pravo na rad, sloboda poduzetništva, pravo na vlasništvo, pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje, pretpostavka nedužnosti i pravo na obranu, načela zakonitosti i razmjernosti kaznenih djela i kazni, kao i načelo *ne bis in idem*. Ovom Direktivom nastoji se osigurati potpuno poštovanje tih prava i načela te ju se mora provesti na odgovarajući način.
- (29) Države članice trebale bi poduzeti potrebne mjere kako bi, ne dovodeći u pitanje odgovarajuća pravila pojedinih sektora Unije o financijskim ispravicima i povratu nepropisno potrošenih iznosa, osigurale hitan povrat takvih iznosa i njihov prijenos u proračun Unije.
- (30) Upravne mjere i sankcije imaju važnu ulogu u zaštiti financijskih interesa Unije. Ovom Direktivom države članice ne izuzimaju se iz obveze primjene i provedbe upravnih mjera i sankcija Unije u smislu članaka 4. i 5. Uredbe (EZ, Euratom) br. 2988/95.
- (31) Ovom Direktivom trebalo bi obvezati države članice da u nacionalnom pravu predvide kaznenopravne sankcije u odnosu na djela prijevara i kaznena djela povezana s prijevarom kojima se štetno utječe na financijske interese Unije na koje se ova Direktiva primjenjuje. Ovom Direktivom ne bi se trebale stvarati obveze u odnosu na primjenu takvih sankcija ili bilo kojeg drugog dostupnog sustava kaznenog progona na pojedinačne slučajeve. Države članice u načelu mogu i dalje istodobno primjenjivati upravne mjere i sankcije u području obuhvaćenom ovom Direktivom. Međutim, pri primjeni nacionalnog prava kojim se prenosi ova Direktiva, države članice trebale bi osigurati da izricanje kaznenopravnih sankcija za kaznena djela u skladu s ovom Direktivom te upravnih mjera i sankcija ne dovodi do kršenja Povelje.
- (32) Ovom Direktivom ne bi se trebalo utjecati na nadležnosti država članica da strukturiraju i organiziraju svoju poreznu upravu kako smatraju primjerenim kako bi osigurale ispravno utvrđivanje, procjenu i prikupljanje poreza na dodanu vrijednost, kao i djelotvornu primjenu propisa o PDV-u.
- (33) Ova se Direktiva primjenjuje ne dovodeći u pitanje odredbe o ukidanju imuniteta sadržane u UFEU-u, Protokolu br. 3 o Statutu Suda Europske unije i Protokolu br. 7 o povlasticama i imunitetima Europske unije, priloženima UFEU-u i Ugovoru o Europskoj uniji (UEU), i tekstovima za njihovu provedbu, ili slične odredbe obuhvaćene nacionalnim pravom. Pri prenošenju ove Direktive u nacionalno pravo, kao i pri primjeni nacionalnog prava kojim se prenosi ova Direktiva, u potpunosti se uzimaju u obzir te povlastice i imuniteti, uključujući poštovanje slobode mandata članova kolegija.
- (34) Ovom Direktivom ne dovode se u pitanje opća pravila i načela nacionalnog kaznenog prava o izricanju i izvršavanju kazni u skladu s konkretnim okolnostima svakog pojedinačnog slučaja.
- (35) S obzirom na to da cilj ove Direktive ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njegova opsega i učinaka on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (36) U skladu s člankom 3. i člankom 4.a stavkom 1. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i UFEU-u, Irska je obavijestila da želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove Direktive.
- (37) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i UFEU-u, i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog protokola, Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

- (38) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (39) Provedeno je savjetovanje s Europskim revizorskim sudom te je on usvojio mišljenje ⁽¹⁾,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

GLAVA I.

Predmet, definicije i područje primjene

Članak 1.

Predmet

Ovom Direktivom uspostavljaju se minimalna pravila u odnosu na definiciju kaznenih djela i sankcija u pogledu suzbijanja prijevare i drugih nezakonitih aktivnosti koje štetno utječu na financijske interese Unije, s ciljem jačanja zaštite od kaznenih djela koja štetno utječu na te financijske interese, u skladu s pravnom stečevinom Unije u tom području.

Članak 2.

Definicije i područje primjene

1. Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:
 - (a) „financijski interesi Unije” znači svi prihodi, rashodi i imovina koji su obuhvaćeni sljedećim proračunima, koji su putem tih proračuna stečeni ili koji se u te proračune moraju uplatiti:
 - i. proračun Unije;
 - ii. proračuni institucija, tijela, ureda i agencija Unije uspostavljenih u skladu s Ugovorima ili proračuni kojima oni izravno ili neizravno upravljaju te ih nadziru.
 - (b) „pravna osoba” znači subjekt koji ima pravnu osobnost prema primjenjivom pravu, osim država ili javnih tijela koja obnašaju državnu vlast te javnih međunarodnih organizacija.
2. U odnosu na prihod koji proizlazi iz vlastitih sredstava na temelju PDV-a, ova se Direktiva primjenjuje samo u slučaju teških kaznenih djela protiv zajedničkog sustava PDV-a. Za potrebe ove Direktive kaznena djela protiv zajedničkog sustava PDV-a smatraju se teškima ako su radnje počinjene s namjerom ili propuštanja, definirani u članku 3. stavku 2. točki (d), povezani s državnim područjem dviju ili više država članica Unije i ako su uzrokovali ukupnu štetu od najmanje 10 000 000 EUR.
3. Ovom Direktivom ne utječe se na strukturu ni funkcioniranje poreznih uprava država članica.

GLAVA II.

Kaznena djela u pogledu prijevare koja štetno utječe na financijske interese unije

Članak 3.

Prijevare koja štetno utječe na financijske interese Unije

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da prijevare koja štetno utječe na financijske interese Unije predstavlja kazneno djelo kada je počinjena s namjerom.
2. Za potrebe ove Direktive prijevaram koja štetno utječe na financijske interese Unije smatra se:

⁽¹⁾ SL C 383, 12.12.2012., str. 1.

- (a) u odnosu na rashode koji nisu povezani s javnom nabavom, svaka radnja ili propuštanje koji se odnose na:
- i. upotrebu ili prikazivanje lažnih, netočnih ili nepotpunih izvjava ili dokumenata, čiji je učinak pronevjera ili nezakonito zadržavanje sredstava ili imovine iz proračuna Unije ili proračuna kojima upravlja Unija, ili kojima se upravlja u njezino ime;
 - ii. neotkrivanje informacija, čime se krši određena obveza, s istim učinkom; ili
 - iii. zloupotrebu takvih sredstava ili imovine za potrebe različite od onih za koje su sredstva izvorno odobrena;
- (b) u odnosu na rashode u vezi s javnom nabavom, barem kada su počinjeni radi stjecanja nezakonite koristi za počinitelja ili drugu osobu uzrokovanjem gubitka za financijske interese Unije, svaka radnja ili propuštanje koji se odnose na:
- i. upotrebu ili prikazivanje lažnih, netočnih ili nepotpunih izvjava ili dokumenata, čiji je učinak pronevjera ili bespravno zadržavanje sredstava ili imovine iz proračuna Unije ili proračuna kojima upravlja Unija, ili kojima se upravlja u njezino ime,
 - ii. neotkrivanje informacija, čime se krši određena obveza, s istim učinkom; ili
 - iii. zloupotrebu takvih sredstava ili imovine za potrebe različite od onih za koje su sredstva izvorno odobrena, čime se nanosi šteta financijskim interesima Unije;
- (c) u odnosu na prihod različit od prihoda koji proizlazi iz vlastitih sredstava na temelju PDV-a iz točke (d), svaka radnja ili propuštanje koji se odnose na:
- i. upotrebu ili prikazivanje lažnih, netočnih ili nepotpunih izvjava ili dokumenata, čiji je učinak nezakonito smanjenje sredstava iz proračuna Unije ili proračuna kojima upravlja Unija, ili kojima se upravlja u njezino ime;
 - ii. neotkrivanje informacija, čime se krši određena obveza, s istim učinkom; ili
 - iii. zloupotrebu zakonito ostvarene koristi, s istim učinkom;
- (d) u odnosu na prihod koji proizlazi iz vlastitih sredstava na temelju PDV-a, svaka radnja ili propuštanje koji su počinjeni u prekograničnim sustavima prijevara i koji se odnose na:
- i. upotrebu ili prikazivanje lažnih, netočnih ili nepotpunih izvjava ili dokumenata u vezi s PDV-om, koji imaju za posljedicu smanjenje sredstava iz proračuna Unije;
 - ii. neotkrivanje informacija u vezi s PDV-om, čime se krši određena obveza, s istim učinkom; ili
 - iii. prikazivanje ispravnih izvjava u vezi s PDV-om za potrebe prijevarena prikrivanja neplaćanja ili nezakonitog stvaranja prava na povrat PDV-a.

Članak 4.

Druga kaznena djela koja štetno utječu na financijske interese Unije

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da pranje novca kako je opisano u članku 1. stavku 3. Direktive (EU) 2015/849, koje uključuje imovinu stečenu kaznenim djelima obuhvaćenima ovom Direktivom, predstavlja kazneno djelo.
2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da primanje i davanje mita, kada su počinjeni s namjerom, predstavljaju kazneno djelo.
 - (a) Za potrebe ove Direktive „primanje mita” znači postupanje javnog službenika koji izravno ili putem posrednika traži ili prima bilo kakvu korist za sebe ili za treću stranu, ili prihvaća obećanje takve koristi, kako bi djelovao ili se suzdržao od djelovanja u skladu sa svojom dužnosti ili pri obavljanju svoje funkcije na način koji šteti ili bi mogao štetiti financijskim interesima Unije.

(b) Za potrebe ove Direktive „davanje mita” znači postupanje osobe koja obećava, nudi ili daje, izravno ili putem posrednika, bilo kakvu korist javnom službeniku za njega ili za treću stranu, kako bi djelovao ili se suzdržao od djelovanja u skladu sa svojom dužnosti ili pri obavljanju svoje funkcije na način koji šteti ili bi mogao štetiti financijskim interesima Unije.

3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da pronevjera, kada je počinjena s namjerom, predstavlja kazneno djelo.

Za potrebe ove Direktive „pronevjera” znači postupanje kojim javni službenik, kojemu je izravno ili neizravno povjereno upravljanje sredstvima ili imovinom, osigura ili isplati sredstva, prisvoji imovinu ili se njome koristi suprotno svrsi za koju su namijenjeni na bilo koji način, a kojim se nanosi šteta financijskim interesima Unije.

4. Za potrebe ove Direktive „javni službenik” znači:

(a) službenik Unije ili nacionalni službenik, uključujući svakog nacionalnog službenika druge države članice i svakog nacionalnog službenika treće zemlje;

i. „službenik Unije” znači osoba:

- koja je dužnosnik ili drugi službenik zaposlen na temelju ugovora u smislu Pravilnika o osoblju i Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Europske unije utvrđenih u Uredbi Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68 ⁽¹⁾ („Pravilnik o osoblju”); ili
- koju su država članica ili neko javno ili privatno tijelo uputili u Uniju i koja obavlja funkcije istovjetne funkcijama dužnosnika ili drugih službenika Unije.

Ne dovodeći u pitanje odredbe o povlasticama i imunitetima sadržane u protokolima br. 3 i 7, članovi institucija, tijela, ureda i agencija Unije osnovanih u skladu s Ugovorima i osoblje takvih tijela izjednačavaju se sa službenicima Unije, u mjeri u kojoj se na njih ne primjenjuje Pravilnik o osoblju;

ii. „nacionalni službenik” tumači se s obzirom na definiciju „službenika” ili „javnog službenika” u nacionalnom pravu države članice ili treće zemlje u kojoj dotična osoba obavlja svoje funkcije.

Bez obzira na to, u slučaju postupka koji uključuje nacionalnog službenika države članice ili nacionalnog službenika treće zemlje koji je pokrenula druga država članica, potonja nije dužna primjenjivati definiciju „nacionalnog službenika” osim u mjeri u kojoj je ta definicija usklađena s njezinim nacionalnim pravom.

Pojam „nacionalni službenik” obuhvaća sve osobe koje obnašaju izvršnu, upravnu ili pravosudnu dužnost na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini. Svaka osoba koja obnaša zakonodavnu dužnost na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini izjednačava se s nacionalnim službenikom.

(b) svaka druga osoba kojoj je povjerena javna funkcija i koja obavlja javnu funkciju koja uključuje upravljanje financijskim interesima Unije u državama članicama ili trećim zemljama ili donošenje odluka u vezi s tim interesima.

GLAVA III.

Opće odredbe o prijevari i drugim kaznenim djelima koji štetno utječu na financijske interese unije

Članak 5.

Poticanje, pomaganje i pokušaj

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su poticanje na počinjenje i pomaganje u počinjenju bilo kojeg od kaznenih djela iz članaka 3. i 4. kažnjivi kao kazneno djelo.

⁽¹⁾ SL L 56, 4.3.1968., str. 1.

2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da je pokušaj počinjenja bilo kojeg od kaznenih djela iz članka 3. i članka 4. stavka 3. kažnjiv kao kazneno djelo.

Članak 6.

Odgovornost pravnih osoba

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravne osobe može smatrati odgovornima za sva kaznena djela iz članaka 3., 4. i 5. koja u njihovu korist počini bilo koja osoba samostalno ili kao član tijela te pravne osobe, čiji se rukovodeći položaj kod te pravne osobe temelji na:

- (a) ovlasti za zastupanje pravne osobe;
- (b) ovlasti za donošenje odluka u ime pravne osobe; ili
- (c) ovlasti za provođenje nadzora u okviru pravne osobe.

2. Države članice također poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravne osobe može smatrati odgovornima ako se nedostatkom nadzora ili kontrole od strane osobe iz stavka 1. omogućilo počinjenje, od strane osobe u nadležnosti te pravne osobe, bilo kojeg od kaznenih djela iz članka 3., 4. ili 5. u korist te pravne osobe.

3. Odgovornost pravnih osoba na temelju stavaka 1. i 2. ovog članka ne isključuje mogućnost kaznenog postupka protiv fizičkih osoba koje su počinitelji kaznenih djela iz članaka 3. i 4. ili su kazneno odgovorne na temelju članka 5.

Članak 7.

Sankcije u pogledu fizičkih osoba

1. U pogledu fizičkih osoba države članice osiguravaju da su kaznena djela iz članaka 3., 4. i 5. kažnjiva učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim kaznenopravnim sankcijama.

2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su kaznena djela iz članaka 3. i 4. kažnjiva najvišom sankcijom kojom je predviđena kazna zatvora.

3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su kaznena djela iz članaka 3. i 4. kažnjiva najvišom sankcijom od najmanje četiri godine kazne zatvora ako je njima uzrokovana znatna šteta ili je stečena znatna korist.

Šteta ili korist nastali kaznenim djelima iz članka 3. stavka 2. točaka (a), (b) i (c) te članka 4. smatraju se znatnima kada su uzrokovana šteta ili stečena korist veći od 100 000 EUR.

Šteta ili korist nastali kaznenim djelima iz članka 3. stavka 2. točke (d) i podložni članku 2. stavku 2. uvijek se smatraju znatnima.

Države članice također mogu predvidjeti najvišu sankciju od najmanje četiri godine kazne zatvora u slučaju drugih teških okolnosti definiranih u njihovu nacionalnom pravu.

4. Ako je kaznenim djelom iz članka 3. stavka 2. točke (a), (b) ili (c) ili članka 4. uzrokovana šteta manja od 10 000 EUR ili stečena korist manja od 10 000 EUR, države članice umjesto kaznenopravnih sankcija mogu predvidjeti druge sankcije.

5. Stavkom 1. ne dovodi se u pitanje izvršavanje disciplinskih ovlasti nadležnih tijela nad javnim službenicima.

Članak 8.

Otegotna okolnost

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se, ako je kazneno djelo iz članka 3., 4. ili 5. počinjeno u okviru zločinačke organizacije u smislu Okvirne odluke 2008/841/PUP, to smatra otegotnom okolnosti.

*Članak 9.***Sankcije u pogledu pravnih osoba**

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da pravna osoba koja se smatra odgovornom na temelju članka 6. podliježe učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim sankcijama, koje uključuju kaznenopravne ili nekaznenopravne novčane kazne, a mogu uključivati i druge sankcije, kao što su:

- (a) ukidanje prava na javne naknade ili pomoć;
- (b) privremeno ili trajno isključenje iz postupaka javnog nadmetanja;
- (c) privremena ili trajna zabrana obavljanja poslovnih djelatnosti;
- (d) određivanje sudskog nadzora;
- (e) sudski nalog za likvidaciju;
- (f) privremeno ili trajno zatvaranje objekata kojima se koristilo za počinjenje kaznenog djela.

*Članak 10.***Zamrzavanje i oduzimanje**

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile zamrzavanje i oduzimanje predmeta i imovinske koristi ostvarenih kaznenim djelima iz članka 3., 4. i 5. Države članice koje obvezuje Direktiva 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ to čine u skladu s tom direktivom.

*Članak 11.***Sudbenost**

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi uspostavila svoju sudbenost za kaznena djela iz članka 3., 4. i 5. u sljedećim slučajevima:

- (a) ako je kazneno djelo u cijelosti ili djelomično počinjeno na njezinu državnom području; ili
- (b) ako je počinitelj njezin državljanin.

2. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi uspostavila svoju sudbenost za kaznena djela iz članka 3., 4. i 5. kada počinitelj podliježe Pravilniku o osoblju u vrijeme počinjenja kaznenog djela. Svaka država članica može odustati od primjene pravila o sudbenosti utvrđenih u ovom stavku ili ih može primjenjivati samo u posebnim slučajevima ili samo ako su ispunjeni posebni uvjeti te o tome obavješćuje Komisiju.

3. Država članica obavješćuje Komisiju ako odluči proširiti svoju sudbenost na kaznena djela iz članka 3., 4. ili 5. koja su počinjena izvan njezina državnog područja, u bilo kojoj od sljedećih situacija:

- (a) počinitelj ima uobičajeno boravište na njezinu državnom području;
- (b) kazneno djelo počinjeno je u korist pravne osobe s poslovnim nastanom na njezinu državnom području, ili
- (c) počinitelj je njezin službenik koji postupuje u okviru svoje službene dužnosti.

4. U slučajevima iz stavka 1. točke (b) države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da izvršavanje njihove sudbenosti nije podložno uvjetu da kazneni progon može započeti samo nakon što žrtva podnese prijavu u mjestu u kojem je kazneno djelo počinjeno ili nakon što država mjesta u kojem je kazneno djelo počinjeno podnese prijavu.

*Članak 12.***Rokovi zastare za kaznena djela koja štetno utječu na financijske interese Unije**

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi predvidjele rok zastare kojim se omogućuju istraga, kazneni progon, sudski postupak i sudska odluka za kaznena djela iz članka 3., 4. i 5. tijekom dovoljno dugog razdoblja nakon njihova počinjenja, s ciljem djelotvornog postupanja spram tih kaznenih djela.

⁽¹⁾ Direktiva 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o zamrzavanju i oduzimanju predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima u Europskoj uniji (SL L 127, 29.4.2014., str. 39.).

2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile, u slučaju kaznenih djela iz članaka 3., 4. i 5. koja su kažnjiva najvišom sankcijom od najmanje četiri godine kazne zatvora, istragu, kazneni progon, sudski postupak i sudsku odluku za kaznena djela tijekom razdoblja od najmanje pet godina nakon počinjenja tih kaznenih djela.

3. Odstupajući od stavka 2. države članice mogu odrediti rok zastare kraći od pet godina, ali ne kraći od tri godine, pod uvjetom da je moguć prekid ili zastoj zastare u slučaju određenih akata.

4. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile izvršenje:

(a) kazne zatvora dulje od jedne godine, ili alternativno

(b) kazne zatvora u slučaju kaznenog djela koje je kažnjivo najvišom sankcijom od najmanje četiri godine kazne zatvora,

izrečene nakon pravomoćne presude za kazneno djelo iz članka 3., 4. ili 5., tijekom najmanje pet godina od datuma pravomoćne presude. To razdoblje može obuhvaćati produljenja roka zastare koja proizlaze iz prekida ili zastoja.

Članak 13.

Povrat

Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje povrat sljedećeg:

1. na razini Unije, nepropisno plaćenih iznosa u vezi s počinjenjem kaznenih djela iz članka 3. stavka 2. točke (a), (b) ili (c) ili članka 4. ili 5.;

2. na nacionalnoj razini, neplaćenog PDV-a u vezi s počinjenjem kaznenih djela iz članka 3. stavka 2. točke (d) ili članka 4. ili 5.

Članak 14.

Odnos prema drugim primjenjivim pravnim aktima Unije

Primjenom upravnih mjera, sankcija i novčanih kazni, kako su utvrđene pravom Unije, posebno onih u smislu članaka 4. i 5. Uredbe (EZ, Euratom) br. 2988/95, ili nacionalnim pravom donesenim u skladu s posebnom obvezom u okviru prava Unije, ne dovodi se u pitanje ova Direktiva. Države članice osiguravaju da svaki kazneni postupak započet na temelju nacionalnih odredaba kojima se provodi ova Direktiva ne utječe neopravdano na pravilnu i djelotvornu primjenu upravnih mjera, sankcija i novčanih kazni koje se ne mogu izjednačiti s kaznenim postupkom, a koje su utvrđene pravom Unije ili nacionalnim provedbenim odredbama.

GLAVA IV.

Završne odredbe

Članak 15.

Suradnja između država članica i Komisije (OLAF) i ostalih institucija, tijela, ureda ili agencija Unije

1. Ne dovodeći u pitanje pravila o prekograničnoj suradnji i uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim pitanjima, države članice, Eurojust, Ured europskog javnog tužitelja i Komisija, u skladu s vlastitim nadležnostima, međusobno surađuju u suzbijanju kaznenih djela iz članaka 3., 4. i 5. U tu svrhu Komisija i, prema potrebi, Eurojust pružaju svu tehničku i operativnu pomoć koja nadležnim nacionalnim tijelima treba radi olakšavanja koordinacije njihovih istraga.

2. Nadležna tijela u državama članicama mogu, u okviru svojih nadležnosti, razmjenjivati informacije s Komisijom kako bi olakšale utvrđivanje činjenica i osigurale djelotvorne mjere protiv kaznenih djela iz članaka 3., 4. i 5. Komisija i nadležna nacionalna tijela u svakom pojedinačnom slučaju uzimaju u obzir zahtjeve povjerljivosti i pravila o zaštiti podataka. Ne dovodeći u pitanje nacionalno zakonodavstvo o pristupu informacijama, kada dostavlja informacije Komisiji, država članica u tu svrhu može postaviti posebne uvjete za korištenje informacijama, bilo da se njima koristi Komisija ili druga država članica kojoj su te informacije prosljeđene.

3. Revizorski sud i revizori odgovorni za reviziju proračunâ institucija, tijela, ureda i agencija Unije uspostavljenih u skladu s Ugovorima te proračunâ kojima upravljaju i čiju reviziju provode institucije, obavješćuju OLAF i druga nadležna tijela o svakoj činjenici koju utvrde tijekom izvršavanja svojih dužnosti, koja bi mogla predstavljati kazneno djelo iz članka 3., 4. ili 5. Države članice osiguravaju da nacionalna revizorska tijela čine isto.

Članak 16.

Zamjena Konvencije o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica

Konvencija o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica od 26. srpnja 1995., uključujući njezine protokole od 27. rujna 1996., 29. studenoga 1996. i 19. lipnja 1997., zamjenjuje se ovom Direktivom za države članice koje obvezuje ova Direktiva, s učinkom od ... [dvije godine od datuma donošenja ove Direktive].

Za države članice koje obvezuje ova Direktiva, upućivanja na Konvenciju smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu.

Članak 17.

Prenošenje

1. Države članice do ... [dvije godine od datuma donošenja ove Direktive] donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera. One primjenjuju te mjere od ... [dvije godine od datuma donošenja ove Direktive].

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One sadržavaju i izjavu da se, za države članice koje obvezuje ova Direktiva, upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na Konvenciju koju zamjenjuje ova Direktiva smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koji donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 18.

Izveščivanje i procjena

1. Komisija do ... [4 godine od datuma donošenja ove Direktive] podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću kojim se procjenjuje mjera u kojoj su države članice poduzele potrebne mjere radi usklađivanja s ovom Direktivom.

2. Ne dovodeći u pitanje obveze izvješćivanja utvrđene u drugim pravnim aktima Unije, države članice svake godine Komisiji podnose sljedeće statističke podatke o kaznenim djelima iz članka 3., 4. i 5., ako su dostupni na središnjoj razini u dotičnoj državi članici:

(a) broj kaznenih postupaka koji su započeti, kod kojih je optužba odbijena, koji su završili oslobađanjem, koji su završili osudom i koji su u tijeku;

(b) iznosi čiji je povrat osiguran nakon kaznenog postupka i procijenjena šteta.

3. Komisija do ... [7 godina od datuma donošenja ove Direktive], te uzimajući u obzir izvješće koje je podnijela na temelju stavka 1. i statističke podatke koje su podnijele države članice na temelju stavka 2., podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću kojim se procjenjuje utjecaj nacionalnog prava kojim se prenosi ova Direktiva na sprječavanje prijevara protiv financijskih interesa Unije.

4. Komisija do ... [5 godina od datuma donošenja ove Direktive], te na temelju statističkih podataka koje su podnijele države članice na temelju stavka 2., podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojem procjenjuje, s obzirom na opći cilj jačanja zaštite financijskih interesa Unije:

- (a) je li prag naveden u članku 2. stavku 2. primjeren;
- (b) jesu li odredbe o rokovima zastare iz članka 12. dovoljno djelotvorne;
- (c) rješavaju li se djelotvorno ovom Direktivom slučajevi prijave u javnoj nabavi.

5. Izvješćima iz stavaka 3. i 4. prema potrebi se prilaže zakonodavni prijedlog koji može sadržavati posebnu odredbu o prijavi u javnoj nabavi.

Članak 19.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 20.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

Objasnenje Vijeća: Stajalište Vijeća (EU) br. 4/2017 u prvom čitanju s ciljem donošenja Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima

(2017/C 184/02)

I. UVOD

Komisija je 12. srpnja 2012. predstavila Prijedlog ⁽¹⁾ direktive o zaštiti financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima.

Vijeće je 8. lipnja 2013. ⁽²⁾ postiglo dogovor o općem pristupu i time je predsjedništvu dalo mandat za početak trijaloga s Europskim parlamentom.

Europski parlament usvojio je mišljenje o Nacrtu direktive u prvom čitanju 16. travnja 2014. ⁽³⁾

Europski parlament, na razini Odbora za proračunski nadzor (CONT) i Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE), potvrdio je dogovor o kompromisnom tekstu koji je rezultat pregovora u okviru trijaloga 12. siječnja 2017.

Na sastanku održanom 7. veljače 2017. Vijeće je postiglo politički dogovor o Nacrtu direktive. Vijeće je 25. travnja 2017. usvojilo svoje stajalište u prvom čitanju, koje je u potpunosti usklađeno s kompromisnim tekstom o direktivi kako je dogovoren tijekom neformalnih pregovora između Vijeća i Europskog parlamenta.

II. CILJ PRIJEDLOGA

Cilj je Nacrta direktive uspostaviti minimalna pravila u odnosu na definiciju kaznenih djela i sankcija u području borbe protiv prijevara i drugih nezakonitih aktivnosti koje utječu na financijske interese Unije, s ciljem djelotvorna doprinošenja snažnijoj zaštiti od kriminala koji utječe na te financijske interese, u skladu s pravnom stečevinom Unije u tom području. U odnosu na Konvenciju o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica ⁽⁴⁾ direktivom, koja će zamijeniti Konvenciju za države članice obvezane tom direktivom, osigurat će se stroža pravila o nizu važnih pitanja, posebno u pogledu sustava sankcija.

III. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

A. Opće napomene

Na osnovi Komisijina Prijedloga direktive Europski parlament i Vijeće vodili su neformalne pregovore s ciljem postizanja političkog dogovora. Tekst stajališta Vijeća u prvom čitanju u potpunosti odražava kompromis postignut između dvaju suzakonodavaca uz pomoć Europske komisije. U tom kontekstu upućivanja na stajalište Vijeća u prvom čitanju trebalo bi tumačiti kao upućivanja na kompromis postignut u okviru trijaloga.

U stajalištu Vijeća u prvom čitanju zadržani su ciljevi Konvencije o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica ⁽⁵⁾ i prijedloga Komisije. U tekstu Nacrta direktive sadržana je jasnija i detaljnija odredba o mnogim pitanjima navedenima u Konvenciji te su uvedene potpuno nove odredbe, na primjer o razdobljima zastare.

B. Pravna osnova

Komisijin prijedlog temelji se na članku 325. stavku 4. UFEU-a. Međutim, suzakonodavci su se složili da su članak 83. stavak 1. i članak 83. stavak 2. UFEU-a isključive pravne osnove za uspostavu minimalnih pravila u odnosu na kaznena djela i sankcije, među ostalim u odnosu na kaznena djela u području borbe protiv prijevara koja utječe na financijske interese Unije. Stoga će se direktiva donijeti na temelju članka 83. stavka 2. UFEU-a.

Irska je obavijestila da želi sudjelovati u donošenju i primjeni te direktive. Irska je odlučila sudjelovati u direktivi. Ujedinjena Kraljevina i Danska ne sudjeluju u donošenju te direktive te ona za njih nije obvezujuća niti se na njih primjenjuje.

⁽¹⁾ 12683/12

⁽²⁾ 10729/13

⁽³⁾ 9024/14

⁽⁴⁾ SL C 316, 27.11.1995., str. 48.

⁽⁵⁾ SL C 316, 27.11.1995., str. 48.

C. Ključna pitanja politika

1. Definicija financijskih interesa Unije i područje primjene direktive

U članku 2. direktive navodi se definicija financijskih interesa Unije. U općem pristupu Vijeća predloženo je isključiti sva kaznena djela protiv zajedničkog sustava poreza na dodanu vrijednost (PDV), koja će *a priori* biti obuhvaćena definicijom, iz područja primjene direktive. Nakon pregovora s Parlamentom kaznena djela protiv zajedničkog sustava PDV-a konačno su unesena u direktivu. U članak 3. dodana je posebna definicija prijevare u vezi s prihodima koji proizlaze iz PDV-a. Međutim, područje primjene direktive ograničeno je, s obzirom na to da će se direktiva primjenjivati samo u slučaju teških kaznenih djela. Kaznena djela smatraju se teškima ako su povezana s državnim područjem dviju ili više država članica i ako uključuju ukupnu štetu od najmanje 10 milijuna EUR.

2. Definicija kaznenih djela

U članku 3. navodi se definicija kaznenih djela obuhvaćenih tom direktivom. Definicije prijevare i davanja i primanja mita neznatno su ažurirane i uglavnom su u skladu s definicijama iz Konvencije i njezinih protokola. Uvedeno je i novo kazneno djelo, pronevjera, koja se odnosi na postupanje javnih službenika koje ne predstavlja prijevare u užem smislu.

3. Sankcije za fizičke osobe

Stajalištem Vijeća u prvom čitanju utvrđuje se niz pravila o minimalnim sankcijama za fizičke osobe iz članka 7. U odnosu na Konvenciju tim se pravilima uvode nova detaljna pravila o razini sankcija. Kaznena djela kojima je uzrokovana znatna šteta ili je stečena znatna korist kažnjavat će se strože, tj. najvećom kaznom od najmanje četiri godine zatvora.

4. Zastara

Konvencija nije sadržavala izričita pravila o zastari. Naime, direktivom se u članku 12. uvode prva detaljna obvezujuća pravila o zastari u kaznenom pravu Unije. Države članice dužne su osigurati da se razdobljem zastare tijelima kaznenog progona omogućava dovoljno vremena za učinkovito rješavanje kaznenih djela te se predviđa minimalno razdoblje zastare u trajanju od najmanje pet godina u slučaju teških kaznenih djela. Ujedno je uvedeno i pravilo o zastari za izvršenje kazni.

5. Suradnja između država članica, Europske komisije i agencija te Revizorskog suda

Člankom 15. uvode se nova pravila o obvezi država članica, nekih agencija kao što su Eurojust i Komisija da, u okviru svojih nadležnosti, surađuju u borbi protiv kaznenih djela iz direktive. Uvedena je i obveza Revizorskog suda i drugih tijela za reviziju da obavješćuju o relevantnim činjenicama.

IV. ZAKLJUČAK

Stajalište Vijeća u prvom čitanju odražava kompromis postignut tijekom pregovora između Vijeća i Europskog parlamenta, uz pomoć Komisije. Odobranjem stajališta Vijeća u prvom čitanju bez izmjena Europski parlament, zajedno s Vijećem, uspostavlja direktivu.

ISSN 1977-1088 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-060X (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR